Bölüm 2

Arapçada Mehmûz Fiiller

öğrenme çıktıları

1 **Günlük Hayatımızda Arapça 2**
1 Günlük hayatta “Ne yemek istersin?”, “Ne içmek istersin” gibi soru ifadelerini kullanabilme ve cevabını verebilme

2 **Mehmûz Fiillerin Mâzî ve Muzâri Çekimi**
2 Mehmûz fiillerin di’li geçmiş, geniş ve şimdiki zaman kiplerinde çekimini yapabilme

3 **Mehmûz Fiillerde Emir ve Nehiy Çekimi**
3 Mehmûz fiillerin emr-i hâzır, emr-i gâib; nehy-i hâzır ve nehy-i gâib çekimini yapabilme

4 **Bugün Ne Yiyoruz?**
4 Basit yemek tariflerini okuyup anlayabilme

5 **Arapçada Kalıp İfadeler**
5 Arapçada sık kullanılan bazı ifade biçimlerini tanıma ve yerinde kullanma becerisi elde edebilme

Anahtar Sözcükler الكَلِمَات المِفْتاحية: • Mehmûz Fiil Çekimi تصريف الفعل المهموز
• Mehmûzu’l-fâ, Mehmûzu’l-‘ayn ve Mehmûzu’l-lâm مهموز الفاء ومهموز العين ومهموز اللام

GİRİŞ

مُقَدّمة

Arapçada Sahîh fiiller grubunun üçüncü ögesi *Mehmûz (hemzeli)* fiillerdir. Adından da anlaşılacağı üzere mehmûz fiillerin yapısında hemze bulunmaktadır. Mehmûz fiiller yapısındaki hemzenin bulunduğu yer bakımından üçe ayrılır. Fâu'l-fiili hemzeli olanlara mehmûzu'l-fâ, 'aynu'l-fiili hemzeli olanlara mehmûzu'l-'ayn, lâmu'l-fiili hemzeli olanlara da mehmûzu'l-lâm adı verilir.

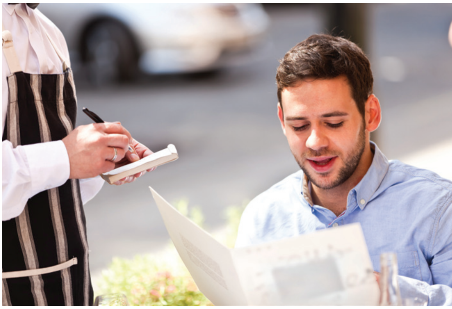
Bu bölümde mehmûz fiillerin bu üç türünün mâzî ve muzâri kiplerde çekimlerinin yanı sıra emir ve nehiy formları üzerinde de durulacaktır.

Bölüm içinde mehmûz fiillerin kullanıldığı iki diyalog ve bir metin bulunmaktadır.

GÜNLÜK HAYATIMIZDA ARAPÇA 2

العربية في حياتنا اليوميّة ٢

في المَطعم

النادل: أَهلاً و سَهلاً، تَفَضَّلْ يا سَيَّدي.

الزَّبون: أهلا بِك.

النادل: أَيْنَ تُريدُ أَنْ تَجْلِسَ؟

الزَّبون: أُريدُ أَنْ أَجْلِسَ في الحديقة.

النادل: تَفضَّلْ مِنْ هُنا. هلْ هذه الطَّاولة مُناسِبَة لك؟

الزَّبون: نَعم. شكرا.

النادل: ماذا تَأْمُر؟

الزَّبون: هل يمكنُ أَنْ آخُذَ قائمَةَ الطَّعام مِنْ فَضْلِك؟

النادل: طبْعاً. تَفَضّلْ يا سَيِّدي. ماذا تُريدُ أنْ تَأْكُلَ؟

Lokantada

Garson: Hoşgeldiniz, buyurunuz efendim.
Müşteri: Hoşbulduk.
Garson: Nerede oturmak istersiniz?
Müşteri: Bahçede oturmak istiyorum.
Garson: Buradan buyurun. Bu masa size uygun mudur?
Müşteri: Evet. Teşekkürler.
Garson: Ne emredersiniz?
Müşteri: Yemek listesini (menüyü) alabilir miyim (almam mümkün mü) lütfen?
Garson: Tabii. Buyurun efendim. Ne yemek istersiniz?

dikkat

هل يمكنُ (*hel yumkinu*) ifadesinin, konuşma dilinde çoğunlukla "hel yumkin" biçiminde fiilin sonu sükunlu olacak şekilde kullanıldığını biliniz.

dikkat

Muzâri fiilin başına gelen (أَنْ) fiile mastar anlamı kazandırırken sonunu da nasb eder:

أَنْ تَجْلِسَ (*en teclise*) "oturmak", "senin oturman"

أَنْ آخُذَ (*en âhuze*) "almak", "benim almam" anlamlarında Türkçeye çevrilebilir.

Müşteri: Çorba ile başlayayım. Ondan sonra kuzu eti ve pilav yemek istiyorum lütfen.
Garson: Mercimek, sebze ve tavuk çorbamız var. Hangi çeşit istersiniz?
Müşteri: Tavuk çorbası istiyorum lütfen.
Garson: Salata ister misiniz?
Müşteri: Evet. Salata çeşitleri neler?
Garson: Domates salatası ile tebbûle salatamız var.
Müşteri: Tebbûle salatası yemek istiyorum.
Garson: Bir şey içmek ister misiniz?
Müşteri: Evet, maden suyu içmek istiyorum.
Garson: Bugünün gazetelerini okudunuz mu efendim?
Müşteri: Hayır, henüz okumadım.
Garson: O halde, buyurun efendim. Bu gazeteleri okuyabilirsiniz (okumanız mümkün).
Müşteri: Çok teşekkür ederim.

الزَّبون: أَبْدَأُ بالشُّوربة. و بَعْدَ ذلك أُريدُ أَنْ آكُلَ لَحْمَ الخَروف و الرُّز مِن فَضْلك.
النادل: عِندَنا شوربَة العَدَس و شوربَة الخُضار و شوربَة الدَّجاج. أَيَّ نوع تُريد؟
الزَّبون: أُريد شوربةَ الدَّجاج لو سمحْتَ.
النادل: هَلْ تُريد سَلَطة؟
الزَّبون: نعم. ما أنواعُ السَّلَطةِ؟
النادل: عِنْدَنا سَلَطة الطَّماطِم و سلطة التَّبُّولَة.
الزَّبون: أُريدُ أَنْ آكُلَ سَلَطةَ التَّبولة.
النادل: هَلْ تُريدُ أَنْ تَشْرَبَ شَيْئًا؟
الزَّبون: نعم، أُريدُ أَنْ أَشْرَبَ ماءً مَعْدِنيا.
النادل: هَلْ قَرَأْتَ صُحُفَ اليوم يا سيِّدي؟
الزَّبون: لا، لَمْ أَقْرَأْ بَعْدُ.
النادل: إذنْ تَفَضَّل يا سيِّدي. يمكنُك أَنْ تَقْرَأَ هذه الصُّحُف.
الزَّبون: شكراً جزيلاً.

Kahvehanede

Garson: Hoşgeldiniz, buyurun hanımefendi.
Müşteri: Hoşbulduk.
Garson: Nerede oturmak istersiniz?
Müşteri: Balkonda oturmak istiyorum.
Garson: Buradan buyurun. Bu masa size uygun mudur?
Müşteri: Evet. Teşekkürler.
Garson: Ne emredersiniz?
Müşteri: Menüyü alabilir miyim lütfen?

في المَقهى

النادلة: أهلاً و سَهلاً تَفضَّلي يا آنِستي.
الزَّبونة: أهلا بِكِ.
النادلة: أَيْنَ تُريدينَ أَنْ تَجْلِسي؟
الزَّبونة: أُريدُ أَنْ أَجْلِسَ في الشُّرْفة.
النادلة: تَفَضَّلي مِن هنا. هل هذه الطَّاولة مُناسِبة لكِ؟
الزَّبونة: نَعم. شكرا.
النادلة: ماذا تَأْمُرين؟
الزَّبونة: هل يمكن أَنْ آخُذَ قائمَةَ الطَّعامِ من فضلكِ؟

dikkat

Türkçeye "hanımefendi" olarak çevirebileceğimiz آنِسة kelimesi henüz evlenmemiş genç kızlar için kullanılır.

Garson: Tabii, buyurun efendim. Ne yemek istersiniz?
Müşteri: Künefe yemek istiyorum.
Garson: Bir şey içmek ister misiniz?
Müşteri: Evet, Türk kahvesi istiyorum lütfen.
Garson: Kahveyi nasıl istersiniz?
Müşteri: Şekersiz istiyorum.
Garson: Peki. Başka bir şey arzu eder misiniz (başka bir arzunuz var mıdır)?
Müşteri: Hayır, teşekkür ederim.
Garson: Rica ederim.

النادلة: طَبْعاً. تَفَضَّلي يا آنِسَتي. ماذا تُريدينَ أنْ تَأْكُلي؟
الزَّبونة: أُريدُ أَنْ آكُلَ كُنافَة.
النادلة: هلَ تُريدينَ أَنْ تَشْرَبي شيئًا؟
الزَّبونة: نعم، أُريدُ قهوةً تُركِيَّةً لَوْ سَمَحْتِ.
النادلة: كَيْفَ تُريدينَ القهوة؟
الزَّبونة: أُريدُها بِدُونِ سُكَّر.
النادلة: طَيِّب. هل تُريدينَ شيئًا آخر؟
الزَّبونة: لا، شُكراً.
النادلة: عَفْواً.

أَنْ ile Mastar Yapmak

Muzârî fiilden önce gelen (أَنْ) edatı, muzârî fiile mastar anlamı kazandırır. Aynı zamanda da fiilin sonunu nasb eder.

(içmek, onun içmesi)	أَنْ يَشْرَبَ	(içiyor, içer)	يَشْرَبُ
(içmek, benim içmem)	أَنْ أَشْرَبَ	(içiyorum, içerim)	أَشْرَبُ
(yemek, onun yemesi)	أَنْ يَأْكُلَ	(yiyor, yer)	يَأْكُلُ
(yemek, benim yemem)	أَنْ آكُلَ	(yiyorum, yerim)	آكُلُ

Muzârî fiilde nasb alâmetleri, fiilin sonundaki dammenin fethaya dönüşmesi, nûnu nisve hariç olmak üzere muzârî fiilin sonuna eklenen nûnların düşmesidir.

Çoğul (Cem ‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
أَنْ يَشْرَبُوا içmek, (onların) içmeleri	أَنْ يَشْرَبا içmek, (o ikisinin) içmesi	أَنْ يَشْرَبَ içmek, (onun) içmesi	Gâib
أَنْ يَشْرَبْنَ içmek, (onların) içmeleri	أَنْ تَشْرَبا içmek, (o ikisinin) içmesi	أَنْ تَشْرَبَ içmek, (onun) içmesi	Gâibe
أَنْ تَشْرَبُوا içmek, (sizin) içmeniz	أَنْ تَشْرَبا içmek, (ikinizin) içmesi	أَنْ تَشْرَبَ içmek, (senin) içmen	Muhâtab
أَنْ تَشْرَبْنَ içmek, (sizin) içmeniz	أَنْ تَشْرَبا içmek, (ikinizin) içmesi	أَنْ تَشْرَبي içmek, (senin) içmen	Muhâtaba
أَنْ نَشْرَبَ içmek, (bizim) içmemiz		أَنْ أَشْرَبَ içmek, (benim) içmem	Mutekellim

Aşağıdaki tabloyu inceleyiniz:

O (erkek) camiye gitmek istiyor.	هُوَ يُرِيدُ أَنْ يَذْهَبَ إلى المَسْجِدِ.
O (kadın) çarşıya gitmek istiyor.	هِيَ تُرِيدُ أَنْ تَذْهَبَ إلى السُّوقِ.
(Sen) üniversiteye gitmek istiyor musun?	هَلْ (أَنْتَ) تُرِيدُ أَنْ تَذْهَبَ إلى الجامِعَةِ؟
(Sen) lokantaya gitmek istiyor musun?	هَلْ (أَنْتِ) تُرِيدِينَ أَنْ تَذْهَبِي إلى المَطْعَمِ؟
Ben eve gitmek istiyorum.	أَنا أُرِيدُ أَنْ أَذْهَبَ إلى البَيْتِ.
Biz parka gitmek istiyoruz.	نَحْنُ نُرِيدُ أَنْ نَذْهَبَ إلى الحديقةِ.

Öğrenme Çıktısı

1 Günlük hayatta "Ne yemek istersin?", "Ne içmek istersin" gibi soru ifadelerini kullanabilme ve cevabını verebilme

Araştır/ Tekrarla 1

Lokantada yiyebileceğiniz yemek isimlerinin Arapça karşılıklarını araştırınız.

İlişkilendir/ Karşılaştır

Arap yemek isimlerini inceleyiniz. Anlam olarak Türkçe yemek isimleriyle karşılaştırınız.

Anlat/ Paylaş

Arkadaşlarınızla birlikte bu iki diyaloğu Arapça olarak canlandırmaya çalışınız.

DİLBİLGİSİ: ARAPÇADA MEHMÛZ FİİLLER

القواعِد: الأفعال المهموزة

Sahîh fiiller grubunun üçüncü ögesi olan *Mehmûz fiiller* (الأفعال المهموزة) yapısında hemze bulunan fiillerdir. Mehmûz fiiller, hemzenin fiilin başında, ortasında veya sonunda oluşuna göre üçe ayrılırlar.

İlk harfi, yani fâu'l-fi'l'i hemzeli olan fiillere mehmûzu'l-fâ (örneğin: أَكَلَ); orta harfi, yani 'aynu'l-fi'l'i hemzeli olan fiillere mehmûzu'l-'ayn (örneğin: سَأَلَ); son harfi, yani lâmu'l-fi'l'i hemzeli olan fiillere de mehmûzu'l-lâm (örneğin: قَرَأَ) adı verilir.

Hangi türden olursa olsun mehmûz fiillerin mâzî ve muzâri çekimleri, tıpkı sâlim bir fiilin mâzî ve muzâri çekimi gibidir. Şimdi bu fiillerin mâzî ve muzâri çekimlerini inceleyelim.

Mehmûzu'l-fâ'nın Mâzî Çekimi

Mehmûzu'l-fâ türünden bir fiil olan أَكَلَ fiili, birinci kalıptandır. Mâzî ve muzâri çekimi aşağıdaki gibidir.

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ أَكَلوا Onlar yediler	هُما أَكَلاَ O ikisi yedi	هُوَ أَكَلَ O yedi	Gâib
هُنَّ أَكَلْنَ Onlar yediler	هُما أَكَلَتا O ikisi yedi	هِيَ أَكَلَتْ O yedi	Gâibe
أَنْتُمْ أَكَلْتُمْ Sizler yediniz	أَنْتُما أَكَلْتُما Siz ikiniz yediniz	أَنْتَ أَكَلْتَ Sen yedin	Muhâtab
أَنْتُنَّ أَكَلْتُنَّ Sizler yediniz	أَنْتُما أَكَلْتُما Siz ikiniz yediniz	أَنْتِ أَكَلْتِ Sen yedin	Muhâtaba
نَحْنُ أَكَلْنا Biz yedik		أَنا أَكَلْتُ Ben yedim	Mutekellim

Şimdi mehmûzu'l-fâ'nın mâzî formu ile kurulu aşağıdaki cümlelerin i'râbını yapalım:

أَكَلَ المَرِيضُ الطّعامَ. (Hasta yemeği yedi.)

أَكَلَ : Mâzî fiil (mehmûz), üçüncü tekil şahıs, eril.

المَرِيضُ : Fâil, merfû, ref alâmeti sondaki damme.

الطّعامَ : Mef'ûlun bih, mansûb, nasb alâmeti sondaki fetha.

Mehmûzu'l-fâ'nın Muzâri Çekimi

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ يَأْكُلونَ Onlar yiyorlar, yerler	هُما يَأْكُلانِ O ikisi yiyor, yer	هُوَ يَأْكُلُ O yiyor, yer	Gâib
هُنَّ يَأْكُلْنَ Onlar yiyorlar, yerler	هُما تَأْكُلانِ O ikisi yiyor, yer	هِيَ تَأْكُلُ O yiyor, yer	Gâibe
أَنْتُمْ تَأْكُلونَ Sizler yiyorsunuz, yersiniz	أَنْتُما تَأْكُلانِ Siz ikiniz yiyorsunuz, yersiniz	أَنْتَ تَأْكُلُ Sen yiyorsun, yersin	Muhâtab
أَنْتُنَّ تَأْكُلْنَ Sizler yiyorsunuz, yersiniz	أَنْتُما تَأْكُلانِ Siz ikiniz yiyorsunuz, yersiniz	أَنْتِ تَأْكُلِين Sen yiyorsun, yersin	Muhâtaba
نَحْنُ نَأْكُلُ Biz yiyoruz, yeriz		أَنا آكُلُ Ben yiyorum, yerim	Mutekellim

dikkat

Mehmûz fiillerin olumsuz çekimleri de tıpkı sâlim fiillerin olumsuz çekimleri gibidir. Birinci kitapta da değinildiği gibi mâzî olumsuz çekiminde fiilin başına ما; muzâri olumsuz çekiminde fiilin başına لا veya ما olumsuzluk edatları getirilir.

Mehmûzu'l fâ'nın muzârisi ile kurulan aşağıdaki cümlenin i'râbını yapalım:

لا يأْكُلُ الطّالِبُ الغداءَ في المَدْرَسَةِ. (Öğrenci, öğle yemeğini okulda yemiyor.)

لا	: Olumsuzluk edatı
يأْكُلُ	: Muzâri fiil (mehmûz), üçüncü tekil şahıs, eril.
الطّالِبُ	: Fâil, merfû, ref alâmeti sondaki damme.
الغَداءَ	: Mef'ûlun bih, mansûb, nasb alâmeti sondaki fetha.
في	: Harf-i cer
المَدْرَسةِ	: Mecrûr, cer alâmeti sondaki kesra.

Mehmûzu'l-lâm'ın Mâzî Çekimi

Mehmûzu'l-lâm türünde olan قَرَأَ fiili tıpkı sâlim bir fiil gibi çekilir. Mâzî çekimi aşağıdaki gibidir.

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ قَرَؤوا Onlar okudular	هُما قَرَآ (قَرَأا) O ikisi okudu	هُوَ قَرَأَ O okudu	Gâib
هُنَّ قَرَأْنَ Onlar okudular	هُما قَرَأَتا O ikisi okudu	هِيَ قَرَأَتْ O okudu	Gâibe
أَنْتُمْ قَرَأْتُمْ Sizler okudunuz	أَنْتُما قَرَأْتُما Siz ikiniz okudunuz	أَنْتَ قَرَأْتَ Sen okudun	Muhâtab
أَنْتُنَّ قَرَأْتُنَّ Sizler okudunuz	أَنْتُما قَرَأْتُما Siz ikiniz okudunuz	أَنْتِ قَرَأْتِ Sen okudun	Muhâtaba
نَحْنُ قَرَأْنا Biz okuduk		أَنا قَرَأْتُ Ben okudum	Mutekellim

Şimdi mehmûzu'l-lâmın mâzî formu ile kurulu aşağıdaki cümlenin i'râbını yapalım:

(İmam, Kur'ân-ı Kerîm'den iki sayfa okudu.) قَرَأَ الإمامُ صَفْحَتَيْنِ مِن القُرْآنِ الكَرِيمِ.

قَرَأَ : Mâzî fiil (mehmûz), üçüncü tekil şahıs, eril.

الإمامُ : Fâil, merfû, ref alâmeti sondaki damme.

صَفْحَتَيْنِ : Mef'ûlun bih, mansûb, nasb alâmeti sondaki "ي - ye", çünkü ikil bir isim.

من : Harf-i cer

القُرْآنِ : Mecrûr, cer alâmeti sondaki kesra.

الكَرِيمِ : القُرْآنِ'nin sıfatıdır, dolayısıyla onun gibi tekil, eril, belirli ve mecrûrdur.

Mehmûzu'l-lâm'ın Muzâri Çekimi

قَرَأَ fiili üçüncü kalıptandır. Muzâri çekimi aşağıdaki gibidir.

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ يَقْرَؤونَ Onlar okuyorlar, okurlar	هُما يَقْرَآنِ O ikisi okuyor, okur	هُوَ يَقْرَأُ O okuyor, okur	Gâib
هُنَّ يَقْرَأْنَ Onlar okuyorlar, okurlar	هُما تَقْرَآنِ O ikisi okuyor, okur	هِيَ تَقْرَأُ O okuyor, okur	Gâibe
أَنْتُمْ تَقْرَؤونَ Sizler okuyorsunuz, okursunuz	أَنْتُما تَقْرَآنِ Siz ikiniz okuyorsunuz, okursunuz	أَنْتَ تَقْرَأُ Sen okuyorsun, okursun	Muhâtab
أَنْتُنَّ تَقْرَأْنَ Sizler okuyorsunuz, okursunuz	أَنْتُما تَقْرَآنِ Siz ikiniz okuyorsunuz, okursunuz	أَنْتِ تَقْرَئِينَ Sen okuyorsun, okursun	Muhâtaba
نَحْنُ نَقْرَأُ Biz okuyoruz, okuruz		أنا أقْرَأُ Ben okuyorum, okurum	Mutekellim

Mehmûzu'l-lâm'ın muzârisi ile kurulan şu cümlenin i'râbını yapalım:

(Iraklı kız, peygamberlerin kıssalarını okuyor.) تَقْرَأُ البِنْتُ العِراقِيَّةُ قَصَصَ الأَنْبِياءِ.

تَقْرَأُ : Muzâri fiil (mehmûz), üçüncü tekil şahıs, dişil.

البِنْتُ : Fâil, merfû, ref alâmeti sondaki damme.

العِراقِيَّةُ : البِنْتُ'nun sıfatıdır, dolayısıyla onun gibi tekil, dişil, belirli ve merfûdur.

قَصَصَ : Mef'ûlun bih, mansûb, nasb alâmeti sondaki fetha; ayrıca muzâf.

الأَنْبِياءِ : Muzâfun ileyh, mecrûr, cer alâmeti sondaki kesra.

Mehmûzu'l-'ayn türünün mâzî ve muzârî çekimi de tıpkı sâlim bir fiil gibi olduğundan burada tekrar edilmemiştir.

Öğrenme Çıktısı

2 Mehmûz fiillerin di'li geçmiş zaman ve şimdiki zaman çekimlerini yapabilme

Araştır/ Tekrarla 2

سَأَلَ fiili, 3. kalıptandır. Mâzî ve muzârî çekimlerini defterinize yazınız.

İlişkilendir/ Karşılaştır

Kur'ân-ı Kerîm'in "Bakara Sûresi" 108. ve "Araf Sûresi" 99. ayet-i kerimelerinde bulunan mehmûz fiilleri tespit ediniz.

Anlat/ Paylaş

Arapça öğrenen arkadaşlarınızla öğrendiğiniz mehmûz fiillerin bir listesini oluşturup, bu fiillerin hangi tür mehmûz fiil olduğunu birbirinize sorunuz.

Hemzenin yazımı kelime içinde bulunduğu yere göre değişiklik göstermektedir. Hemze sözcüğün ilk harfi olduğunda her zaman elif üzerine yazılır. Hemze ortada olduğunda kendi harekesine ve kendisinden önceki harfin harekesine bakılır, hangisi daha güçlüyse o harekeye uygun bir harf üzerine yazılır. Örneğin fetha ise "elif", damme ise "vâv", kesra ise "ye" üzerine yazılır. Hemze sonda olduğunda ise sadece kendisinden önceki harfin harekesine uygun bir harf üzerine yazılır. Araplar bu kuralı öğretirken harekeleri güçlüden zayıfa doğru sıralarlar, buna göre harekeler en güçlüden zayıfa doğru sırasıyla kesra, damme, fetha, sükûn şeklindedir.

Örneğin, hemzenin ortada geldiği تَقْرَئِينَ fiilinde hemzenin harekesi kesra, kendisinden önceki harfin harekesi fethadır ve kesra daha güçlü bir hareke olduğundan hemze ona uygun olarak ي üzerine yazılmıştır. Yine hemzenin ortada geldiği يَقْرَؤُونَ fiilinde hemzenin harekesi damme, kendisinden önceki harfin harekesi fethadır ve damme daha güçlü bir hareke olduğundan hemze ona uygun olarak و üzerine yazılmıştır.

MEHMÛZ FİİLLERDE EMİR VE NEHİY ÇEKİMİ

الأمرُ و النهيُ في الأفعال المهموزة

Mehmûz Fiilin Emr-i Hâzır Çekimi

Mehmûzu'l-fâ olan أَكَلَ (yedi) fiilinden emr-i hâzır kipi elde etmek istediğimizde, yine sulâsî fiillerde emr-i hâzır kipinin bulunuşuna ilişkin yolu izlememiz gerekmektedir. Buna göre:

1. Fiilin ikinci şahıs muzârisi (eril) alınır: أَنْتَ تَأْكُلُ
2. Baştaki muzâraat harfi atılır: أْكُلُ
3. Baştaki muzâraat harfi atıldıktan sonra ardından gelen harf okunamadığı için başa elif harfi getirilir. 'Aynu'l-fiil dammeli olduğu için bu elif damme ile harekelenir.
4. Son işlem olarak fiilin sonu cezm edilir: أُأْكُلْ. Hemzenin yazım kuralı uyarınca (kendisinden önceki hareke damme olduğundan) artık elif üzerinde değil, vav üzerinde yazılır: أُؤْكُلْ

Günlük hayatta çok sık kullanılan أَكَلَ fiilinin أُؤْكُلْ *u'kul* biçimindeki emir formu ve أَكَلَ ile aynı yapı ve kalıpta olan أَخَذَ (aldı) fiilinin أُؤْخُذْ biçimindeki emir formu telaffuz zorluğu dolayısıyla çoğu zaman hemzeli ilk heceleri atılmak suretiyle كُلْ *kul* ve خُذْ *huz* biçiminde kullanılır. Kur'ân-ı Kerîm'de de sadece bu formlarıyla yer alırlar. (Bkz. örneğin Bakara Sûresi, 35, 57-58, 63 ve 93. ayetler; Nisâ Sûresi, 4 ve 71. ayetler; Meryem Sûresi, 12 ve 26. ayetler; Araf Sûresi 31. ayet; Tevbe Sûresi 103. ayet)

Emr-i hâzır bulma kuralını, ikinci şahsa ait diğer formlar üzerinde de uygulayacak olursak, şöyle bir sonuç elde ederiz:

أَنْتُما تَأْكُلانِ ← أُؤْكُلا ← كُلا
أَنْتُمْ تَأْكُلونَ ← أُؤْكُلُوا ← كُلوا
أَنْتِ تَأْكُلينَ ← أُؤْكُلِي ← كُلي
أَنْتُما تَأْكُلانِ ← أُؤْكُلا ← كُلا
أَنْتُنَّ تَأْكُلْنَ ← أُؤْكُلْنَ ← كُلْنَ

Buna göre, أَكَلَ fiilinin emr-i hâzır kipinin çekimini şu şekilde düzenleyebiliriz:

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
أَنْتُمْ كُلوا Sizler yiyiniz	أَنْتُما كُلا Siz ikiniz yiyin	أَنْتَ كُلْ Sen ye	Muhâtab
أَنْتُنَّ كُلْنَ Sizler yiyiniz	أَنْتُما كُلا Siz ikiniz yiyin	أَنْتِ كُلي Sen ye	Muhâtaba

Burada **mehmûzu'l-'ayn**'ın emir çekimine de kısaca değinmemiz yerinde olacaktır.

Örneğin سَأَلَ (sordu) fiilinden emr-i hâzır kipi elde etmek istediğimizde, yine sulâsî fiillerde emr-i hâzır kipinin bulunuşuna ilişkin yolu izlememiz gerekmektedir. Buna göre:

1. Fiilin ikinci şahıs muzârisi (eril) alınır: أَنْتَ تَسْأَلُ
2. Baştaki muzâraat harfi atılır: سْأَلُ
3. Baştaki muzâraat harfi atıldıktan sonra ardından gelen harf okunamadığı için başa elif harfi getirilir. 'Aynu'l-fiil fethalı olduğu için bu elif kesra ile harekelenir.
4. Son işlem olarak fiilin sonu cezm edilir: اِسْأَلْ

Buna göre, سَأَلَ fiilinin emr-i hâzır kipinin çekimini şu şekilde düzenleyebiliriz:

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
أَنْتُمْ اِسْأَلُوا Sizler sorunuz	أَنْتُمَا اِسْأَلَا Siz ikiniz sorun	أَنْتَ اِسْأَلْ Sen sor	Muhâtab
أَنْتُنَّ اِسْأَلْنَ Sizler sorunuz	أَنْتُمَا اِسْأَلَا Siz ikiniz sorun	أَنْتِ اِسْأَلِي Sen sor	Muhâtaba

Son harfi hemzeli olan (mehmûzu'l-lâm) قَرَأَ fiilinin emr-i hâzır çekimini de aşağıdaki tabloda inceleyelim. Emr-i hâzır kuralına göre:

1. Fiilin ikinci şahıs muzârisi (eril) alınır: أَنْتَ تَقْرَأُ
2. Baştaki muzâraat harfi atılır: قْرَأُ
3. Baştaki muzâraat harfi atıldıktan sonra ardından gelen harf okunamadığı için başa elif harfi getirilir. 'Aynu'l-fiil fethalı olduğu için bu elif kesra ile harekelenir.
4. Son işlem olarak fiilin sonu cezm edilir: اِقْرَأْ

Buna göre üçüncü kalıptan olan قَرَأَ fiilinin emr-i hâzır kipinin çekimini şu şekilde düzenleyebiliriz:

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
أَنْتُمْ اِقْرَؤُوا Sizler okuyunuz	أَنْتُمَا اِقْرَآ Siz okuyun	أَنْتَ اِقْرَأْ Sen oku	Muhâtab
أَنْتُنَّ اِقْرَأْنَ Sizler okuyunuz	أَنْتُمَا اِقْرَآ Siz ikiniz okuyun	أَنْتِ اِقْرَئِي Sen oku	Muhâtaba

Mehmûz Fiilin Nehy-i Hâzır Çekimi

Nehy-i hâzır çekiminin kuralını artık biliyorsunuz: İkinci şahıs muzâri formun başına "*lâ en-nâhiye* – nehiy lâ'sı" getirilmek suretiyle yapılır. "Nehiy lâ'sı"nın muzâri fiili cezm ettiğini hatırlayalım. Şimdi أَكَلَ fiilinin nehy-i hâzır çekimini ilgili şahıslar için yapalım:

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
أَنْتُمْ لا تَأْكُلوا Sizler yemeyiniz	أَنْتُما لا تَأْكُلا Siz ikiniz yemeyin	أَنْتَ لا تَأْكُلْ Sen yeme	Muhâtab
أَنْتُنَّ لا تَأْكُلْنَ Sizler yemeyiniz	أَنْتُما لا تَأْكُلا Siz ikiniz yemeyin	أَنْتِ لا تَأْكُلي Sen yeme	Muhâtaba

Burada **mehmûzu'l-'ayn**'ın nehiy çekimine de kısaca değinmemiz yerinde olacaktır. سَأَلَ fiilinin nehy-i hâzır çekimi aşağıdaki gibidir:

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
أَنْتُمْ لا تَسْأَلوا Sizler sormayınız	أَنْتُما لا تَسْأَلا Siz ikiniz sormayın	أَنْتَ لا تَسْأَلْ Sen sorma	Muhâtab
أَنْتُنَّ لا تَسْأَلْنَ Sizler sormayınız	أَنْتُما لا تَسْأَلا Siz ikiniz sormayın	أَنْتِ لا تَسْأَلي Sen sorma	Muhâtaba

Bir **mehmûzu'l-lâm** olan قَرَأَ fiilinin nehy-i hâzır kipinin çekimi ise şu şekildedir:

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
أَنْتُمْ لا تَقْرَؤوا Sizler okumayınız	أَنْتُما لا تَقْرَآ Siz ikiniz okumayın	أَنْتَ لا تَقْرَأْ Sen okuma	Muhâtab
أَنْتُنَّ لا تَقْرَأْنَ Sizler okumayınız	أَنْتُما لا تَقْرَآ Siz ikiniz okumayın	أَنْتِ لا تَقْرَئي Sen okuma	Muhâtaba

Mehmûz Fiilin Emr-i Gâib Çekimi

Emr-i gâibin üçüncü şahıslara dönük emir kipi olduğunu ve nasıl yapıldığını artık biliyorsunuz.

Şimdi أَكَلَ fiilinin emr-i gâib çekimini aşağıdaki tabloda inceleyelim:

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ لِيَأْكُلوا Onlar yesinler	هُما لِيَأْكُلا O ikisi yesin	هُوَ لِيَأْكُلْ O yesin	Gâib
هُنَّ لِيَأْكُلْنَ Onlar yesinler	هُما لِتَأْكُلا O ikisi yesin	هِيَ لِتَأْكُلْ O yesin	Gâibe

Şimdi سَأَلَ fiilinin emr-i gâib çekimini aşağıdaki tabloda inceleyelim:

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ لِيَسْأَلوا Onlar sorsunlar	هُما لِيَسْأَلا O ikisi sorsun	هُوَ لِيَسْأَلْ O sorsun	Gâib
هُنَّ لِيَسْأَلْنَ Onlar sorsunlar	هُما لِتَسْألا O ikisi sorsun	هِيَ لِتَسْأَلْ O sorsun	Gâibe

Şimdi de قَرَأَ fiilinin emr-i gâib çekimini aşağıdaki tabloda inceleyelim:

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ لِيَقْرَؤوا Onlar okusunlar	هُما لِيَقْرَآ O ikisi okusun	هُوَ لِيَقْرَأْ O okusun	Gâib
هُنَّ لِيَقْرَأْنَ Onlar okusunlar	هُما لِتَقْرَآ O ikisi okusun	هِيَ لِتَقْرَأْ O okusun	Gâibe

Mehmûz Fiilin Nehy-i Gâib Çekimi

Şimdi أَكَلَ fiilinin nehy-i gâib çekimini görelim:

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هم لا يَأْكُلوا Onlar yemesinler	هما لا يَأْكُلا O ikisi yemesin	هو لا يَأْكُلْ O yemesin	Gâib
هُنّ لا يَأْكُلْنَ Onlar yemesinler	هما لا تَأْكُلا O ikisi yemesin	هِي لا تَأْكُلْ O yemesin	Gâibe

Şimdi سَأَلَ fiilinin nehy-i gâib çekimini görelim:

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هم لا يَسْألوا Onlar sormasınlar	هما لا يَسْألا O ikisi sormasın	هو لا يَسْأَلْ O sormasın	Gâib
هُنّ لا يَسْأَلْنَ Onlar sormasınlar	هما لا تَسْألا O ikisi sormasın	هِي لا تَسْأَلْ O sormasın	Gâibe

Şimdi قَرَأَ fiilinin nehy-i gâib çekimini görelim:

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هم لا يَقْرَؤوا Onlar okumasınlar	هما لا يَقْرَآ O ikisi okumasın	هو لا يَقْرَأْ O okumasın	Gâib
هُنّ لا يَقْرَأْنَ Onlar okumasınlar	هما لا تَقْرَآ O ikisi okumasın	هِي لا تَقْرَأْ O okumasın	Gâibe

Şimdi emir ve nehiy türünden fiillerle kurulmuş aşağıdaki cümlelerin i‘râbını yapalım:

Emr-i Hâzır

كُلْ مِن كُلِّ فَواكِهِ الصَّيْفِ! (Bütün yaz meyvelerinden ye!)

كُلْ : Emr-i hâzır, ikinci tekil şahıs, eril; fâil gizli zamir (أنتَ).

مِن : Harf-i cer

كُلّ : Mecrûr, cer alâmeti sondaki kesra, aynı zamanda muzâf.

فَواكِهِ : Muzâfun ileyh, mecrûr, cer alâmeti sondaki kesra, aynı zamanda muzâf.

الصَّيْفِ : Muzâfun ileyh, mecrûr, cer alâmeti sondaki kesra.

Nehy-i Hâzır

لا تَأْكُلوا لَحْمَ الخِنْزيرِ! (Domuz eti yemeyiniz!)

لا : Lâ en-nâhiye

تَأْكُلُوا : Muzâri fiil, ikinci çoğul şahıs, eril, başındaki *lâ en-nâhiye*'den dolayı meczûm, cezm alâmeti nûn'un hazfi (düşürülmesi); fâil fiile bitişik özne zamiri *vâvu'l-cemâ'a*.

لَحْمَ : Mef'ûlun bih, mansûb, nasb alâmeti sondaki fetha, aynı zamanda muzâf.

الخِنْزيرِ : Muzâfun ileyh, mecrûr, cer alâmeti sondaki kesra.

Emr-i Gâib

لِتَقْرَأْ القُرْآنَ كُلَّ ليلةٍ. (Her gece Kur'ân okusun!)

لِ : Lâmu'l-emr

تَقْرَأْ : Muzâri fiil, üçüncü tekil şahıs, dişil, başındaki *lâmu'l emr*'den dolayı meczûm, cezm alâmeti sondaki sükûn, fâ'il gizli zamir (هي).

القُرْآنَ : Mef'ûlun bih, mansûb, nasb alâmeti sondaki fetha.

كُلَّ : Muzâf

ليلةٍ : Muzâfun ileyh, mecrûr, cer alâmeti sondaki kesra.

Nehy-i Gâib

لا يَأْمُرُوا الناسَ بِالْمُنْكَرِ! (İnsanlara kötülüğü emretmesinler!)

لا : Lâ en-nâhiye

يَأْمُرُوا : Muzâri fiil, üçüncü çoğul şahıs, eril, başındaki *lâ en-nâhiye*'den dolayı meczûm, cezm alâmeti nûn'un hazfi (düşürülmesi); fâil fiile bitişik özne zamiri *vâvu'l-cemâ'a*.

الناسَ : Mef'ûlun bih, mansûb, nasb alâmeti sondaki fetha.

بِ : Harf-i cer

المُنْكَرِ : Mecrûr, cer alâmeti sondaki kesra.

Öğrenme Çıktısı

3 Mehmûz fiillerin emr-i hâzır, emr-i gâib; nehy-i hâzır ve nehy-i gâib çekimlerini yapabilme

Araştır/ Tekrarla 3

Aşağıda verilen mehmûz fiilin emr-i hâzır, emr-i gâib, nehy-i hâzır, nehy-i gâib çekimlerini yapınız. (4/أَذِنَ)

İlişkilendir/ Karşılaştır

"en-Nahl Sûresi" 69, "el-'Alak Sûresi" 1. ve 3. ayet-i kerimelerde bulunan emir fiilleri tespit ediniz.

Anlat/ Paylaş

Seçtiğiniz Arapça mehmûz fiilleri emir ve nehiy formlarına çevirerek ezberleyiniz. Bu ezberinizi çevrenizde Arapça bilen kişilerle paylaşınız.

BUGÜN NE YİYORUZ?

ماذا نَأْكُلُ اليوم؟

مَرحَبًا. أنا ليلى. أنا طَبّاخَة و أطْبُخُ الأطْعِمَةَ اللذيذَة في مَطْعَمٍ مَشْهورٍ. هلْ تَعرِفينَ ماذا نَأْكُلُ اليَوم؟ طَبَخْتُ لَكِ شوربَة العَدَس اليَوم. و هلْ تَعرِفينَ طَريقَة عَمَلِ هذه الشوربة؟ أُنْظُري إلى المـُكَوّنات:

- كوب مِن العَدَس الأحْمَر
- الزَّيت
- بَصَلَة واحِدَة مُتَوَسّطَة الحَجْم
- حَبّتان مِن البَطاطا
- ثَلاث حَبّات مِن الجَزَر
- مِلْعَقَة صَغيرة مِن الكَمّون
- خمسة أكْواب مِن الماء السّاخِن
- رَشّة مِن المِلح و الفُلفُل الأسود

اغسلي العدَسَ و الخُضَرَ جيداً. قَطِّعي البطاطا و الجَزَر والبَصَلة ثُمَّ ضَعِي كلَّها مع الزَّيت و الماء الساخِن في قِدرٍ و اطبُخيها على نارٍ مُتَوَسِّطةِ الحَرارَة. عندما يَبْدَأ بالغَلَيان أضيفي المِلحَ و الفُلفلَ و اخلِطي كلَّها في الخَلّاطة. بَعد الخَلْط صُبّي الشوربَة في وِعاءِ التَّقْديم. خُذيها عَلى المائِدة و كُلي بالصِّحَّة و العافِية.

Merhaba. Ben Leyla. Ben bir aşçıyım.

Ünlü bir lokantada leziz yemekler yapıyorum.

Biliyor musun, bugün ne yiyoruz? Bugün sana mercimek çorbası yaptım. Bu çorbayı yapmanın yöntemini biliyor musun? İçindekilere bak:

- Bir bardak kırmızı mercimek
- Yağ
- Bir orta boy soğan
- 2 tane patates
- 3 tane havuç
- 1 küçük kaşık kimyon
- 5 bardak sıcak su
- Bir tutam tuz ve karabiber

Mercimeği ve sebzeleri iyice yıkayın. Patates, havuç ve soğanı doğrayın, sonra hepsini yağ ve sıcak su ile birlikte bir tencereye koyun ve orta sıcaklıktaki ateşte pişirin. Kaynamaya başlayınca tuz ve biberi ekleyin ve hepsini çırpıcıda karıştırın.

Karıştırdıktan sonra çorbayı servis tabağına koyun. Sofraya alın ve afiyetle yiyin.

Öğrenme Çıktısı

4 Basit yemek tariflerini okuyup anlayabilme

Araştır/ Tekrarla 4	İlişkilendir/ Karşılaştır	Anlat/ Paylaş
Yukarıdaki tarifi defterinize yazarak tekrar ediniz.	İnternette Arapça yemek sayfalarına girerek yemek tariflerini okumaya çalışınız.	Arapça öğrenen bir arkadaşınızla birbirinize basit yemek tarifleri vermeye çalışınız.

ARAPÇADA KALIP İFADELER

التَّعبيرات في اللغة العربية

مبْروك!
Tebrikler!

Evlenen, herhangi bir işte başarı gösteren, terfi alan birine tebrik etmek veya yeni bir eşya (giysi, araba, ev vb.) alan kişiye "hayırlı olsun" demek için Arapçada "مَبْروك" ifadesi kullanılır. Buna karşılık olarak "بارَكَ اللّٰهُ فيك" sözü ile teşekkür edilir. "بارك اللّٰه فيك" ifadesinin kelime kelime çevirisi "Allah sizi mübarek kılsın" olmakla birlikte bu bağlamda "teşekkür ederim", "sağolun", "daha iyisi sizin olsun" gibi ifadelerle Türkçeye aktarılabilir.

dikkat

Günlük dilde bu ifade şu şekilde de kullanılır:
"اللّٰه يُبارِك فيك"

سيّارَتُكَ الجديدة جَميلَةٌ جِدًّا. مَبْروك!
Yeni araban çok güzel. Tebrikler!

اللهُ يُبارِك فيك.
Teşekkürler.

فُسْتانُكِ الجَديدُ جميلٌ جِدّاً. مَبْروك!
Yeni elbisen çok güzel. Hayırlı olsun.

بارَكَ اللّهُ فيك.
Teşekkür ederim.

Öğrenme Çıktısı

5 Arapçada sık kullanılan bazı ifade biçimlerini tanıma ve yerinde kullanma becerisi elde edebilme

Araştır/ Tekrarla 5

Kalıp ifadelerin yer aldığı cümleleri defterinize yazarak tekrar ediniz.

İlişkilendir/ Karşılaştır

Bu kalıp ifadeleri Türkçede kullandıklarımızla karşılaştırınız.

Anlat/ Paylaş

Yukarıda kullanılan kalıp ifadeleri ezberleyiniz.

السلام عليكم. اليوم دَرَسْنا تَصْريفَ الأفعال المَهْمُوزة.
الفعل المَهْمُوز هو فعلٌ أَحَدُ أَحْرُفِهِ الأَصْلِيَّة هَمزَةٌ. مثل أَكَلَ-سَأَلَ-قَرَأَ.
هُوَ ثلاثة أقسام: مهموز الفاء: أَكَلَ، ومهموز العين: سَأَلَ، ومهموز اللام: قَرَأَ

Selâmün aleyküm. Bugün mehmûz fiillerin çekimlerini öğrendik. Mehmûz fiil, aslî harflerinden biri hemze olan fiildir. *Ekele, se'ele, kara'e* gibi. Üç çeşittir:

Fe harfi hemzeli: ekele

'Ayn harfi hemzeli: se'ele

Lâm harfi hemzeli: kara'e

أُنْظُرُوا إلى السَّبّورة.
هنا أمثلة الماضي و المضارع والأمر للأفعال المَهْمُوزة.

Tahtaya bakınız. Burada, mehmûz fiiller için mâzî, muzâri ve emir örnekleri var.

okuma

قراءة

أَهمِّيَة القِراءَة

أَكْثَرُ النَّاسِ يَعْرِفون فَوائدَ القِراءَة. فآباؤنا و أُمَّهاتُنا و مُعَلِّمونا يَنْصَحونَنا بالقِراءَة دائماً مُنْذ أيامِ طفولتنا.

القِراءَةُ بابٌ للعلوم و التاريخ، و هي جِسْرٌ بين الحاضِرِ و الماضي، و هي طريقةُ الاتِّصال بين الحَضارات و الثَّقافات المُخْتَلِفة. بالقِراءَة نحصُل على مَعْلومات واسعةٍ في كثير مِن المَجالات. بالقِراءة نَقْضي أوْقاتًا جميلةً في أوْقاتِ فَراغِنا أو في الرِّحْلاتِ الطويلةِ بالقِطار أو الطائرة أو الباص.

القِراءة مُهِمّة جِدّا في الإسْلام و في الحَضارة الإسْلامِيّة. فكَلِمَة "اِقْرَأْ" هي أَوَّلُ كَلِمةٍ نزلَتْ على سيّدِنا محمَّد صلّى الله عَليه و سلَّم. إذْ قال اللهُ تعالى في سورةِ العَلَق: (اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ). تَدُلُّ هذه الآيةُ الكريمةُ على مكانةِ القِراءَة في الدّينِ الإسلامي. و إلى جانبِ هذا بَعْدَ مَعركةِ بَدْرٍ طَلَبَ نبيُّنا (ص) مِن أَسْرى المُشركينَ أنْ يُعَلِّموا المسلِمينَ القِراءَة و الكِتابَة مُقابِلَ حُرِّيّتِهِم و ما طَلَبَ رسولُ الله (ص) منهُم المالَ.

و هذا المَوْقِف يَدُلُّ على أَهميَّةِ القِراءة في الإسلام.

Okumanın Önemi

İnsanların çoğu okumanın yararlarını bilir. Nitekim babalarımız, annelerimiz ve öğretmenlerimiz çocukluk günlerimizden beri bize daima okumayı öğütlerler. Okumak bilimlerin ve tarihin kapısıdır. (Okumak bilimlere ve tarihe açılan bir kapıdır.) O, bugün ile geçmiş arasında bir köprüdür. O, farklı medeniyetler ve farklı kültürler arasında iletişim yoludur. Okumakla pek çok alanda geniş bilgi ediniriz. Okuyarak, boş vakitlerimizde ya da uzun tren veya uçak ya da otobüs yolculuklarında güzel zaman geçiririz.

Okumak, İslam'da ve İslam medeniyetinde çok önemlidir. Zira "oku" kelimesi Peygamber efendimiz Hz. Muhammed (Sallâllâhu aleyhi ve sellem)'e inen (vahiy olunan) ilk kelimedir. Çünkü, Allah Teâla *Alak Sûresinde* şöyle buyurmuştur: "Yaratan Rabbinin adıyla oku". Bu ayet-i kerîme okumanın İslam dinindeki yerini gösterir. Bunun yanı sıra Bedir Savaşından sonra Peygamber Efendimiz (sav) müşrik esirlerden özgürlüklerine karşılık olarak Müslümanlara okuma ve yazma öğretmelerini istemiştir. Resûlullah (sav) onlardan para istememiştir. Bu durum İslamiyet'te okumanın önemine işaret eder.

http://mawdoo3.com'dan uyarlanmıştır.

alıştırmalar

التَدْريبات

1- Aşağıdaki boşlukları sütundaki fiilin uygun mâzî çekimleriyle doldurunuz.

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	أَمَرَ
هُمْ	هُما أَمَرا	هُوَ	Gâib
هُنَّ	هُما	هِيَ أَمَرَتْ	Gâibe
أَنْتُمْ	أَنْتُما أَمَرْتُما	أَنْتَ	Muhâtab
أَنْتُنَّ	أَنْتُما	أَنْتِ أَمَرْتِ	Muhâtaba
نَحْنُ		أَنا	Mutekellim

2- Aşağıdaki boşlukları parantez içinde verilen mehmûz fiillerin uygun muzâri formlarıyla doldurunuz (fiillerin kaçıncı kalıptan oldukları yanlarında yazılmıştır).

1. فاطمة .... (أَكَلَ/1) الفطور.
2. .... (سَأَلَ/3) الطالباتُ السُّؤالَ.
3. أنتُما .... (قَرَأَ/3) الأخْبارَ.
4. .... (أَذِنَ/4) المديرُ للطلاب في الخروج من الصّف.
5. نحن .... (بَدَأَ/3) الدّرسَ الآن.

3- Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, parantez içinde verilen mehmûz fiillerden anlam ve yapıca uygun olanıyla doldurunuz.

(يَبْدَأُ، يَأْكُلُ، تَقْرَأُ، يَسْأَلُ، يَأْمُرُ)

1. .... البنتُ الكِتابَ.
2. الرّجُلُ .... دائِماً في المَطْعَمِ.
3. .... المُعَلّمُ الدّرْسَ مُبَكّراً.
4. القائِدُ .... الجنودَ بالوُقُوفِ.
5. .... الطّبيبُ المَريضَ عن مَرَضِه.

4- Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, örnekteki gibi parantez içinde verilen fiillerin uygun formunu kullanarak doldurunuz.

يُريدُ الرَّجُلُ أَنْ يَكْتُبَ الرِسالةَ. (كَتَبَ/1)

1. أُريدُ أَنْ .... عَصيرَ البرتُقال. (شَرِبَ/4)
2. هِيَ تُريدُ أَنْ .... صَفحةً من القُرْآن الكريم. (قَرَأَ/3)
3. لا يُريدُ زَوجي أَنْ .... السمكةَ. (أَكَلَ/1)
4. هَلْ تُريدين أَنْ .... عِنْد النافِذة؟ (جَلَسَ/2)
5. نَحْنُ نُريدُ أَنْ .... إلى المُستَشْفى. (ذَهَبَ/3)

5- Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, parantez içinde verilen fiilin uygun emr-i hâzır formuyla doldurunuz.

1. أنْتِ .... (قرأ/3) هذه الجَريدة.
2. أنْتُمْ............... (بَدَأ/3) العَمَلَ بِسُرْعَة.
3. أنتما............... (سأَلَ/3) عن سَبَبِ الفِراق.
4. أنْتَ............... (مَلأَ/3) الفَراغات.
5. أنْتُنَّ............... (أَكَلَ/1) من الأطْعِمَة.

6- Aşağıdaki cümlelerin fiillerini emr-i gâibe çeviriniz (fiillerin kaçıncı kalıptan oldukları cümle sonunda parantez arasında verilmiştir).

1. مَلَأَتْ المرأةُ الشُّرفة بالأزْهار الجميلة. (3)
2. أذِنَ المعَلِّمُ للأطفالِ في الذهابِ إلى البيتِ مُبَكِّراً. (4)
3. قرَأتْ الفتاةُ من كُتُبِ التّفْسير. (3)
4. أكَلَ الغَداءَ في البيت. (1)
5. سَألَ الأستاذَ عن نَتيجَةِ الإخْتِبارِ. (3)

7- Aşağıdaki cümlelerin fiillerini öznesine göre nehy-i hâzıra veya nehy-i gâibe çeviriniz.

1. تَأْمُرُ المُديرةُ المُوَظّفينَ.
2. يَأْمُلُ الطّفْلُ مُسْتَقْبَلاً ناجِحاً.
3. تَبْدَأُ المعلمةُ الدرسَ.
4. تَأْخُذُ الدّواءَ صَباحاً.
5. يَقْرَأُ المَريضُ في المُسْتَشْفى.

8- ماذا تُريدُ أَنْ تَأكُلَ يا علي؟

Aşağıdaki seçeneklerden hangisi yukarıdaki soruya verilecek uygun bir cevaptır?

a- أُريدُ أَنْ آكُلَ سَمَكة و سلطة.
b- علي يُريدُ أَنْ يَأكُل سمكة و سلطة.
c- أَكلَ عَلي سَمَكة و سلطة.
d- لِيَأْكُلْ سَمَكة و سلطة لو سَمحْتَ.
e- شُكْرًا لا أُريدُ سمكة و سلطة.

9- مَاذا أَخَذْتُم من المكتَبة؟

Aşağıdaki seçeneklerden hangisi yukarıdaki soruya verilecek uygun bir cevaptır?

a- أَخذْنا سيارة جَديدة.
b- أَخَذْتُ كُنافة و بقلاوة.
c- أَخذْنا الخُبْزَ و الفطائرَ.
d- أَخَذنا كِتابًا و مَجَلَّةً.
e- أَخَذْتُم الخضارَ و اللحمَ و الخُبز.

10- Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, parantez içinde verilen kelimelerden anlam ve yapıca uygun olanıyla doldurunuz.

1. هل تُريدين أَنْ .... القهوة؟ (تَشْرَبُ، تَشْرَبينَ، تَشْرَبي)

2. كُلْ من هذه .... (الفواكِهِ، لحمٍ، زيتُونا)

3. يُريدُ مُعلّمُنا أَنْ يُعَلّمَ .... القراءة. (المُسْلِمُ، المُسْلِمُون، المُسْلِمينَ)

4. أنا طَبّاخَة وطَبَخْتُ .... اللذيذةَ. (الطعامَ، الشُّوربَةَ، دجاجةً)

5. القراءةُ بابٌ .... (البيتِ، مَدْرسةِ، للعُلومِ)

11- Aşağıdaki Türkçe cümleleri Arapçaya çeviriniz.

1- Öğretmen bugün soru sormadı.
2- Farklı kültürler hakkında bilgi edindik.
3- Bu kitabı almam mümkün mü?
4- Boş vakitlerinde kitap okuyor musun Ahmet?
5- Her gün bir adet elma ye.
6- Annesi izin verse.
7- Defterini yarın benden al.
8- Bu ayet, okumanın önemini gösterir.
9- Kadın öğretmen kız öğrencilere Kur'an okumayı öğütledi.
10- O adam çay içmek istiyor.

12- Aşağıdaki Arapça cümleleri Türkçeye çeviriniz.

1- نُريدُ أَنْ نَطْبُخَ شُوربَة الدجاج اليومَ.
2- اِقْرَأْ كُلَّ صباح صَفْحَتيْنِ من القرْآنِ الكريم.
3- لِيَأخُذْ مِن البيتِ حَقيبَتَهُ.
4- هَلْ يُمْكِنُ أَنْ أَخْرُجَ إِلى الحديقة؟
5- أَعْرِفُ فوائِدَ القراءة و أَنْصَحُ طُلابي بالقراءة.
6- ماذا تَفْعَلُ في أوقاتِ فراغِك؟
7- أُريدُ أَن آكُلَ كُنافة أو بَقلاوة.
8- نَحْصُلُ علَى مَعلومات عن تاريخنا وثقافتنا.
9- ماذا تُريدينَ أَنْ تَأْكُلي يا أُمي؟
10- لا يَأْكُلُوا لَحْمَ الخِنزير، لِيَأكُلوا لَحْمَ الخروف.

öğrenme çıktıları ve bölüm özeti التَّلْخِيص

1 Günlük hayatta "Ne yemek istersin?", "Ne içmek istersin" gibi soru ifadelerini kullanabilme ve cevabını verebilme

Günlük Hayatımızda Arapça 2

Bölümün başında verilen diyaloglarda hem lokantada yemek siparişi verilirken kullanılan bazı yapı ve cümleler ele alınmakta hem de bölümde işlenen dilbilgisi konularına giriş yapılmaktadır.

2 Mehmûz fiillerin di'li geçmiş, geniş ve şimdiki zaman kiplerinde çekimini yapabilme

Mehmûz Fiillerin Mâzî ve Muzâri Çekimi

Mehmûz fiilin mâzî (di'li geçmiş zaman) ve muzâri (geniş ve şimdiki zaman) çekimi, tıpkı sâlim fiilin mâzî ve muzâri çekimi gibidir. Mehmûz fiillerin mâzî olumsuz çekiminde başlarına ما; muzâri olumsuz çekimlerinde ise başlarına لا olumsuzluk edatı getirilir.

3 Mehmûz fiillerin emr-i hâzır, emr-i gâib; nehy-i hâzır ve nehy-i gâib çekimini yapabilme

Mehmûz Fiillerde Emir ve Nehiy Çekimi

Bir mehmûz fiil olan أَكَلَ (yedi) fiilinden emr-i hâzır kipi elde etmek istediğimizde, yine sulâsî fiillerde emr-i hâzır kipinin bulunuşuna ilişkin yol izlenir. Buna göre fiilin ikinci şahıs muzârisi (eril) alınır: أَنْتَ تَأْكُلُ, baştaki muzâraat harfi atılır: أْكُلُ, baştaki muzâraat harfi atıldıktan sonra ardından gelen harf okunamadığı için başa bir elif getirilir. 'Aynu'l-fiilin harekesi damme ise elif damme ile; aynu'l-fiilin harekesi damme değilse elif kesra ile harekelenir. Son işlem olarak fiilin sonu cezm edilir: أُؤْكُلْ. Günlük hayatta sıkça kullanılan bu emir kipi, bu haliyle telaffuz güçlüğü oluşturduğundan, çoğu zaman hemzeli ilk hece atılmak suretiyle كُلْ kul biçiminde kullanılır.

Nehy-i hâzır çekimi ilgili şahsa ait muzâri fiilin başına nehiy lâ'sı (لا الناهية *lâ en-nâhiye*) getirilerek yapılır Nehiy lâ'sı, başına geldiği muzâri fiili cezm eder. Örneğin, لا تَأْكُلْ.

Nehy-i gâib çekimi de ilgili şahsa ait muzâri fiilin başına nehiy lâ'sı getirilerek yapılır. Örneğin, لا يَأْكُلْ.

Emr-i gâib formu üçüncü şahıslara dönük emir kipidir, dolayısıyla ilgili şahsa ait muzâri fiilin başına kesra ile harekeli bir emir lâm'ı (لام الأمر) getirilerek yapılır. Bu "emir lâmı", başında kullanıldığı muzâri fiili cezm eder ve fiilin anlamını da dilek-istek kipine çevirir. Örneğin, لِيَأْكُلْ.

4 Basit yemek tariflerini okuyup anlayabilme

Bugün Ne Yiyoruz?

Basit bir çorba tarifi verilerek yemek pişirmede kullanılan bazı kelimeler ve yapılar tanıtılmıştır.

5 Arapçada sık kullanılan bazı ifade biçimlerini tanıma ve yerinde kullanma becerisi elde edebilme

Arapçada Kalıp İfadeler

Görsellerle birlikte verilen Arapça cümlelerde kalıplaşmış ifadeler tanıtılmıştır.

1 Aşağıdakilerden hangisi lokantada garsonun sorabileceği bir sorudur?

A. ماذا تُرِيدُ أنْ تَأْكُلَ؟
B. بِكَم هذه الساعة؟
C. مَنْ هذا الرَّجل؟
D. لماذا حَضَرْتَ هنا؟
E. كَيْفَ تَأْكُلُ هذا؟

2 Mehmûz fiilin tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

A. İlk harfi illetli olan fiillerdir.
B. Yapısında şedde bulunan fiillerdir.
C. Yapısında illetli harf bulunan fiillerdir.
D. Son harfi illetli olan fiillerdir.
E. Yapısında hemze bulunan fiillerdir.

3 Aşağıdaki mehmûz fiillerden hangisi emr-i hazır olarak çekimlenmiştir?

A. لا تَأْكُلُ
B. كُلْ
C. لا تَأْكُلْ
D. ما أكَلْتُ
E. لِيَأْكُلْ

4 لِيَسْأَلْ ifadesi aşağıdaki formlardan hangisinde çekimlenmiştir?

A. Nehy-i Gâib
B. Emr-i Hâzır
C. Emr-i Gâib
D. Nehy-i Hâzır
E. Muzâri olumlu

5 Aşağıdaki mehmûz fiil çekimlerinden hangisi Nehy-i Hâzır formundadır?

A. اِقْرَأْ
B. لا تَقْرَأُ
C. لِيَقْرَأْ
D. لا تَقْرَأْ
E. لا يَقْرَأْ

6 Aşağıdakilerden hangisi بَدَأَ fiilinin Nehy-i Gâib çekimlerinden biridir?

A. لا يَبْدَأْ
B. لا تَبْدَئِي
C. لا تَبْدَأْنَ
D. لا يَبْدَأْ
E. لا تَبْدَأُ

7 Aşağıdaki fiil çekimlerinden hangisi anlam olarak olumludur?

A. لا تَأْخُذُ
B. لا تَأْخُذْ
C. لا يَأْخُذْ
D. لِتَأْخُذْ
E. ما أخَذَ

8 لا تَمْلَأْ الكوب بالماء.

Yukarıdaki cümlenin Türkçesi aşağıdakilerden hangisidir?

A. Suyu bardağa doldur.
B. Suyu bardağa doldursun.
C. Suyu bardağa doldurma.
D. Suyu bardağa doldurmuyor.
E. Suyu bardağa doldurmadı.

9 “Uyumadan önce bir kitap okusun!” ifadesinin Arapça karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

A. لا تَقْرَأْ كتاباً قبل النوم.
B. لِيقْرَأْ كتاباً قبل النَّوْم.
C. اقْرَئي كتاباً قبل النوم.
D. لا تَقْرَأُ كتاباً قبل النوم.
E. اِقْرَأْ كتاباً قبل النوم.

10 “Öğretmenlerimiz bize daima okumayı öğütlerler.” cümlesinin Arapça karşılığı aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A. لِيَنْصَحْنا مُعَلِّمونا بالقراءة دائماً.
B. المُعَلِّمون يَنْصَحوننَا بالقراءة دائماً.
C. نَصَحَتْنا معلماتنا بالقراءة دائماً.
D. مُعَلّمونا نصَحونا بالقراءة دائماً.
E. يَنْصَحُنا مُعَلِّمونا بالقراءة دائماً.

1. A	Yanıtınız yanlış ise “Günlük Hayatımızda Arapça 2” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
2. E	Yanıtınız yanlış ise “Arapçada Mehmûz Fiiller” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
3. B	Yanıtınız yanlış ise “Mehmûz Fiilin Emr-i Hâzır Çekimi” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
4. C	Yanıtınız yanlış ise “Mehmûz Fiilin Emr-i Gâib Çekimi” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
5. D	Yanıtınız yanlış ise “Mehmûz Fiilin Nehy-i Hâzır Çekimi” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
6. A	Yanıtınız yanlış ise “Mehmûz Fiilin Nehy-i Gâib Çekimi” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
7. D	Yanıtınız yanlış ise “Mehmûz Fiilin Olumsuz Çekimi” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
8. C	Yanıtınız yanlış ise “Mehmûz Fiilin Nehy-i Hâzır Çekimi” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
9. B	Yanıtınız yanlış ise “Mehmûz Fiilin Emr-i Gâib Çekimi” konusunu yeniden gözden geçiriniz.
10. E	Yanıtınız yanlış ise “Okumanın Önemi” konusunu yeniden gözden geçiriniz.

2 Araştır/Tekrarla Yanıt Anahtarı

Araştır 2

سَأَلَ fiili, 3. kalıptandır. Mâzî ve muzâri çekimlerini defterinize yazınız.

Mâzî

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ سَأَلُوا	هُمَا سَأَلَا	هُوَ سَأَلَ	Gâib
هُنَّ سَأَلْنَ	هُمَا سَأَلَتَا	هِيَ سَأَلَتْ	Gâibe
أَنْتُمْ سَأَلْتُمْ	أَنْتُمَا سَأَلْتُمَا	أَنْتَ سَأَلْتَ	Muhâtab
أَنْتُنَّ سَأَلْتُنَّ	أَنْتُمَا سَأَلْتُمَا	أَنْتِ سَأَلْتِ	Muhâtaba
نَحْنُ سَأَلْنَا		أَنَا سَأَلْتُ	Mutekellim

Muzâri

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	
هُمْ يَسْأَلُونَ	هُمَا يَسْأَلَانِ	هُوَ يَسْأَلُ	Gâib
هُنَّ يَسْأَلْنَ	هُمَا تَسْأَلَانِ	هِيَ تَسْأَلُ	Gâibe
أَنْتُمْ تَسْأَلُونَ	أَنْتُمَا تَسْأَلَانِ	أَنْتَ تَسْأَلُ	Muhâtab
أَنْتُنَّ تَسْأَلْنَ	أَنْتُمَا تَسْأَلَانِ	أَنْتِ تَسْأَلِينَ	Muhâtaba
نَحْنُ نَسْأَلُ		أَنَا أَسْأَلُ	Mutekellim

2 Araştır/Tekrarla Yanıt Anahtarı

Araştır 3

Aşağıda verilen mehmûz fiilin emr-i hâzır, emr-i gâib, nehy-i hâzır, nehy-i gâib çekimlerini yapınız. (4/أَذِنَ)

Emr-i Hâzır

أنتم اِئْذَنوا	أنتما اِئْذَنا	أنتَ اِئْذَنْ	Muhâtab
أنتـنَّ اِئْذَنَّ	أنتما اِئْذَنا	أنت اِئْذَني	Muhâtaba

Emr-i Gâib

هم لِيَأْذَنوا	هما لِيَأْذَنا	هو لِيَأْذَنْ	Gâib
هُنَّ لِيَأْذَنَّ	هما لِتَأْذَنا	هِي لِتَأْذَنْ	Gâibe

Nehy-i Hâzır

أَنْتُمْ لا تَأْذَنوا	أنتما لا تَأْذَنا	أنتَ لا تَأْذَنْ	Muhâtab
أنتـنّ لا تَأْذَنَّ	أنتما لا تَأْذَنا	أنتِ لا تَأْذَني	Muhâtaba

Nehy-i Gâib

هم لا يَأْذَنوا	هما لا يَأْذَنا	هو لا يَأْذَنْ	Gâib
هُنّ لا يَأْذَنَّ	هما لا تَأْذَنا	هِي لا تَأْذَنْ	Gâibe

2 Alıştırmalar Yanıt Anahtarı

Alıştırma 1

Aşağıdaki boşlukları sütundaki fiilin uygun mâzî çekimleriyle doldurunuz.

Çoğul (Cem')	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)	أَمَرَ
هُمْ أَمَروا	هُما أَمَرا	هُوَ أَمَرَ	Gâib
هُنَّ أَمَرْنَ	هُما أَمَرَتا	هِيَ أَمَرَتْ	Gâibe
أَنْتُمْ أَمَرْتُمْ	أَنْتُما أَمَرْتُما	أَنْتَ أَمَرْتَ	Muhâtab
أَنْتُنَّ أَمَرْتُنَّ	أَنْتُما أَمَرْتُما	أَنْتِ أَمَرْتِ	Muhâtaba
نَحْنُ أَمَرْنا		أَنا أَمَرْتُ	Mutekellim

Alıştırma 2

Aşağıdaki boşlukları parantez içinde verilen mehmûz fiillerin uygun muzâri formlarıyla doldurunuz.

1. فاطمة تَأْكُلُ الفطور.
2. تَسْأَلُ الطالباتُ السُّؤالَ.
3. أنتُما تَقْرَآنِ الأَخْبارَ.
4. يَأْذَنُ المديرُ للطلاب في الخروج من الصّف.
5. نحن نَبْدَأُ الدَّرسَ الآن.

Alıştırma 3

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, parantez içinde verilen mehmûz fiillerden anlam ve yapıca uygun olanıyla doldurunuz.

1. تَقرَأُ البنتُ الكِتابَ.
2. الرّجُلُ يَأْكُلُ دائِماً في المَطْعَمِ.
3. يَبْدَأُ المُعَلّمُ الدّرْسَ مُبَكّراً.
4. القائِدُ يَأْمُرُ الجنودَ بالوُقوفِ.
5. يَسْأَلُ الطّبيبُ المَريضَ عن مَرضِهِ.

Alıştırma 4

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, örnekteki gibi parantez içinde verilen fiillerin uygun formunu kullanarak doldurunuz.

يُريدُ الرَّجُلُ أَنْ يَكْتُبَ الرِسالَةَ. (كَتَبَ/1)

1. أُريدُ أَنْ أَشْرَبَ عَصيرَ البرتُقال.
2. هِيَ تُريدُ أَنْ تَقْرَأَ صَفحةً من القُرْآنِ الكريمِ.
3. لا يُريدُ زَوجي أَنْ يَأْكُلَ السمكةَ.
4. هَلْ تُريدين أَنْ تَجْلِسي عِنْدَ النافِذةِ؟
5. نَحْنُ نُريدُ أَنْ نَذْهَبَ إلى المُسْتَشْفى.

2 Alıştırmalar Yanıt Anahtarı

Alıştırma 5

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, parantez içende verilen fiilin uygun emr-i hâzır formuyla doldurunuz.

1. أنْتِ اِقْرَئِي هذه الجَرِيدة.
2. أنْتُمْ اِبْدَؤوا العَمَلَ بِسُرْعَة.
3. أنتما اِسْأَلا (سَلا) عن سَبَبِ الفِراق.
4. أنْتَ اِمْلَأْ الفَراغات.
5. أنْتُنَّ كُلْنَ من الأطْعِمَة.

Alıştırma 6

Aşağıdaki cümlelerin fiillerini emr-i gâibe çeviriniz.

1. لِتَمْلَأْ المرأةُ الشُّرفةَ بالأزْهار الجميلة.
2. لِيَأْذَنْ المعَلِّمُ للأطْفالِ في الذهابِ إلى البيتِ مُبَكِّراً.
3. لِتَقْرَأْ الفتاةُ من كُتُبِ التّفْسير.
4. لِيَأْكُلْ الغَداءَ في البيت.
5. لِيَسْأَلْ الأُسْتاذُ عَن نَتيجَةِ الإخْتِبارِ.

Alıştırma 7

Aşağıdaki cümlelerin fiillerini öznesine göre nehy-i hâzıra veya nehy-i gâibe çeviriniz.

1. لا تَأْمُرْ المُديرَةُ المُوَظّفينَ.
2. لا يَأْمُلْ الطِّفْلُ مُسْتَقْبَلاً ناجحاً.
3. لا تَبْدَأْ المُعَلِّمَةُ الدَّرْسَ.
4. لا تَأْخُذْ الدّواءَ صَباحاً.
5. لا يَقْرَأْ المَريضُ في المُسْتَشْفى.

Alıştırma 8

ماذا تُريدُ أنْ تَأْكُلَ يا علي؟

Aşağıdaki seçeneklerden hangisi yukarıdaki soruya verilecek uygun bir cevaptır?

a- أُريدُ أنْ آكُلَ سَمَكة و سلطة.

Alıştırma 9

مَاذا أَخَذْتُم من المكتَبة؟

Aşağıdaki seçeneklerden hangisi yukarıdaki soruya verilecek uygun bir cevaptır?

d- أَخَذنا كِتابًا و مَجَلَّةً.

2 Alıştırmalar Yanıt Anahtarı

Alıştırma 10

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri, parantez içinde verilen kelimelerden anlam ve yapıca uygun olanıyla doldurunuz.

1. هل تُريدين أَنْ تَشْرَبِي القهوة؟
2. كُلْ من هذه الفواكِهِ.
3. يُرِيدُ مُعلّمُنا أَنْ يُعَلّمَ المُسْلِمينَ القراءة.
4. أنا طَبّاخة وطَبَخْتُ الشُّوربَةَ اللذيذة.
5. القراءةُ بابٌ للعُلومِ.

Alıştırma 11

Aşağıdaki Türkçe cümleleri Arapçaya çeviriniz..

1- Öğretmen bugün soru sormadı.
ما سَأَلَ المُعَلّمُ سُؤالاً اليَوم.

2- Farklı kültürler hakkında bilgi edindik.
حَصَلْنا عَلى مَعْلومات عَن الثَّقافات المُخْتَلِفَة.

3- Bu kitabı almam mümkün mü?
هَلْ يُمْكِن أَنْ آخُذَ هذا الكِتاب؟

4- Boş vakitlerinde kitap okuyor musun Ahmet?
هَلْ تَقْرَأُ الكتاب فِي أَوْقات فراغِكَ يا أحمد؟

5- Her gün bir adet elma ye.
كُلْ تُفّاحَةً كُلَّ يَوْمٍ. / كُلِي تُفّاحَةً كُلَّ يَوْمٍ.

6- Annesi izin verse.
لِتَأْذَنْ أُمُّها. / لِتَأْذَنْ أُمُّه.

7- Defterini yarın benden al.
خُذْ دَفْتَرَكَ مِنّي غَداً. / خُذِي دَفْتَرَكِ مِنّي غَداً.

8- Bu ayet, okumanın önemini gösterir?
تَدُلُّ هذه الآيةُ عَلى أَهَمّيّةِ القراءة.

9- Kadın öğretmen kız öğrencilere Kur'an okumayı öğütledi.
نَصَحَتْ المُعلّمةُ الطالِباتِ بِقراءَةِ القُرْآن.

10- O adam çay içmek istiyor.
ذلك الرَّجُلُ يُريدُ أَنْ يَشْرَبَ الشايَ.

2 Alıştırmalar Yanıt Anahtarı

Alıştırma 12

Aşağıdaki Arapça cümleleri Türkçeye çeviriniz.

1- نُرِيدُ أَنْ نَطْبُخَ شُوربَةَ الدَّجاج اليومَ.
Bugün tavuk çorbası pişirmek istiyoruz.

2- اِقْرَأْ كُلَّ صَباح صَفْحَتيْنِ مِن القرْآنِ الكريم.
Her sabah Kur'an-ı Kerim'den iki sayfa oku.

3- لِيَأخُذْ مِن البيتِ حَقيبَتَهُ.
Evden çantasını alsın.

4- هَلْ يُمْكِنُ أَنْ أَخْرُجَ إِلى الحَديقَة؟
Bahçeye çıkmam mümkün mü?

5- أَعْرِفُ فوائِدَ القِراءَة و أَنْصحُ طُلابي بالقراءة.
Okumanın faydalarını biliyorum ve öğrencilerime okumayı öğütlüyorum.

6- ماذا تَفْعَلُ في أَوْقاتِ فراغِك؟
Boş zamanlarında ne yaparsın?

7- أُريدُ أَن آكُلَ كُنافَة أو بَقْلاوة.
Künefe veya baklava yemek istiyorum.

8- نحْصُلُ علَى مَعلوماتٍ عَن تاريخِنا وثَقافَتِنا.
Tarihimiz ve kültürümüz hakkında bilgi ediniyoruz.

9- ماذا تُريدينَ أَنْ تَأْكُلي يا أُمي؟
Ne yemek istersin anne?

10- لا يَأْكُلوا لحْمَ الخِنزير، لِيَأكُلوا لحْمَ الخروف.
Domuz eti yemesinler, kuzu eti yesinler.

bölümün kelimeleri كَلِماتُ القِسم

آباء (*âbâ*) **babalar** (t.) أَب (eb)

اِتِّصال (*ittisâl*) **iletişim**

اِخْتِبار (*ihtibâr*) **deney**

أخَذَ – يَأْخُذُ (*ehaze – ye'huzu*) **almak**

أُخْرى (*uhrâ*) **başka, diğer**

إِذْ (*iz*) **çünkü, zira**

أذِنَ – يَأْذَنُ (*ezine – ye'zenu*) **izin vermek**

أُريدُ (*urîdu*) **isterim, istiyorum**

أُسَر (*usar*) **aileler** (t.) أُسْرَة (*usra*)

أَسْرى (*esrâ*) **esirler** (t.) أَسير (*esîr*)

أضيفي (*edîfî*) **(sen-kadın-) ilave et, ekle**

أكَلَ – يَأْكُلُ (*ekele– ye'kulu*) **yemek yemek**

أماكِن (*emâkin*) **mekanlar** (t.) مَكان (*mekân*)

أمَرَ – يَأْمُرُ (*emera – ye'muru*) **emretmek, buyurmak**

أمَلَ – يَأْمُلُ (*emele – ye'mulu*) **ümit etmek**

أُمَّهات (*ummehât*) **anneler** (t.) أُمّ (*umm*)

أَنْبياء (*enbiyâ*) **peygamberler** (t.) نَبِيّ (*nebî*)

أَنْفُس (*enfus*) **benlikler, nefisler, özler** (t.) نَفْس (*nefs*)

باص (*bâs*) **otobüs**

بَدَأَ – يَبْدَأُ (*bede'e– yebde'u*) **başlamak**

بَصَل (*basal*) **soğan**

بَعْدُ (*ba'du*) **henüz**

تَبُّولة (*tebbûle*) **bulguru az , yeşilliği bol olan bir çeşit kısır**

تُريدُ (*turîdu*) **(sen-erkek) istersin, istiyorsun**

ثَقافة (*sekâfe*) **kültür**

جَريدة (*cerîde*) **gazete**

جِسْر (*cisr*) **köprü**

جنود (*cunûd*) **askerler** (t.) جُنْد (*cund*)

حاضِر (*hâdır*) **şimdi, günümüzde**

حَبَّة (*habbe*) **tane**

حُرِّيَّة (*hurriyye*) **özgürlük, hürriyet**

حَصَلَ – يَحْصُلُ (*hasale – yahsulu*) **elde etmek** (على: bir şeyi)

حَضارة (*hadâra*) **medeniyet**

خَروف (*harûf*) **kuzu**

خَلّاطة (*hallâta*) **çırpıcı, karıştırıcı, mikser, blender**

خَلَطَ – يَخْلِطُ (*halata – yahlitu*) **karıştırmak, çırpmak**

خَلْط (*halt*) **karıştırma, çırpma**

خِنْزير (*hınzîr*) **domuz**

رِحْلات – رَحَلات (*rıhlât-rahalât*) **geziler** (t.) رِحْلَة (*rıhle*)

رَشَّة (*reşşe*) **hafif, bir tutam**

ساخِن (*sâhın*) **sıcak**

سَأَلَ – يَسْأَلُ (*seele – yes'elu*) **sormak**

سَئِمَ – يَسْأَمُ (*seime – yes'emu*) **bıkmak, usanmak**

شُرْفَة (*şurfe*) **balkon**

صُحُف (*suhuf*) **gazeteler** (t.) صَحيفَة (*sahîfe*)

صَفْحَة (*safha*) **sayfa** (ç.) صَفَحات (safahât)

ضَعي (da'î) **(sen-kadın-) koy**

طَبّاخ (*tabbah*) **aşçı**

طَريقة (*tarîka*) **yol, yöntem**

طُفُولة (*tufûle*) **çocukluk**

عَدَس (*'ades*) **mercimek**

عَشاء (*aşâ'*) **akşam yemeği**

عُلُوم (*'ulûm*) **bilimler** (t.) عِلْم (*'ilm*)

غَداء (*gadâ'*) **öğle yemeği**

غَليان (*galeyân*) **kaynamak**

فَراغ (*ferağ*) **boşluk, boş olma**

فراق (*firâk*) **ayrılık**

فُسْتان (*fustân*) **elbise (kadınlar için)**

فَوائِد (*fevâid*) **yararlar, faydalar** (t.) فائِدَة (*fâide*)

قائد (*kâ'id*) **komutan**

قائِمَة (*kâ'ime*) **liste**

قِدْر (*kıdr*) **tencere**

قَرَأَ – يَقْرَأُ (*kara'e– yekra'u*) **okumak**

قَطِّعي (*kattı'î*) **(sen-kadın-) doğra**

كُنافة (kunâfe) **künefe**

مَجالات (*mecâlât*) **alanlar** (t.) مَجال (*mecâl*)

مَجَلَّة (*mecelle*) **dergi**

مَطْعم (*mat'am*) **lokanta**

مَعركة (*ma'reke*) **savaş**

مَعلومات (*ma'lûmât*) **bilgi, bilgiler, malumat**

مُقابِل (*mukâbil*) **karşılık olarak, karşılığında**

مَقْهى (*makhâ*) **kahvehane**

مكانَة (*mekâne*) **mevki, mekan, değer**

مُكَوّنات (*mukevvenât*) **içindekiler**

مَلَأَ – يَمْلَأُ (*mele'e – yemle'u*) **doldurmak**

مُناسِب (*munâsib*) **uygun**

مَنَحَ – يَمْنَحُ (*meneha – yemnehu*) **vermek, ihsan etmek, bahşetmek**

مُنْكَر (*munker*) **kötülük, kötü**

مَوْقِف (*mevkıf*) **tavır, tutum; durak, istasyon**

نَشَأَ – يَنْشَأُ (*neşe'e – yenşe'u*) **yetişmek; başlamak**

نَصَحَ – يَنْصَحُ (*nasaha – yensahu*) **nasihat etmek**

نَقْضي (*nakdî*) **geçiririz, geçiriyoruz**

وُقُوف (*vukûf*) **durmak, durma**

يُعَلِّمونَ (*yu'allimûne*) **öğretirler**, **öğretiyorlar**

bölümün deyimleri تعبيرات القسم

إلى جانبِ هذا (*ilâ cânibi hâzâ*) **bunun yanında, bunun yanı sıra**

بالصِّحَّة والعافية (*bi's-sıhha ve'l-âfiye*) **afiyet olsun**

في أوْقاتِ الفَراغ (*fî evkâti'l-ferâğ*) **boş vakitlerde** [في أوْقاتِ فَراغِنا (*fî evkâti ferâginâ*) **boş vakitlerimizde**]

لَوْ سَمَحْتَ (*lav samahte*) **lütfen**

ماء مَعْدِني (*mâ' ma'dinî*) **maden suyu**

نارٌ مُتَوَسِّطةُ الحَرارَة (*nârun mutevassitatu'l-harâra*) **orta ateş**

وِعاء التّقْديم (*vi'âu't-tâkdîm*) **servis tabağı**

يُمْكِنُ أنْ آخُذَ.... (*yumkinu en âhuze…*) **…alabilirim**